

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2020. márciusi hatályba lépéssel

I. Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejht.)

A jogszabály **2020. március 1-i hatályba lépéssel** a bíróságokat érintő alábbi jogszabályokat módosítja.

1. A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bpnt.) módosítása [új alcím: 7/A. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás]

A 2020. március 1-től a gyámhatóságtól bírósági hatáskörbe kerül a gyermekkel való kapcsolattartásra vonatkozó **bírósági vagy gyámhatósági határozat végrehajtása mint egy új polgári nemperes eljárás.**

Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett **megszegi a kapcsolattartásra** vonatkozó akár bíróság, akár gyámhatóság által hozott **határozatban** foglaltakat, vagy a kapcsolattartást rendező, bíróság vagy gyámhatóság által jóváhagyott **egyezséget**, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat **végrehajtása elrendelésének van helye.**

A bíróságnak a végrehajtás elrendelése tárgyában hozott **végzése végrehajtható okirat kiállítása nélkül közvetlenül végrehajtható.**

- **Az eljárás kezdeményezésére jogosult** személyek köre: a Ptk. alapján a kapcsolattartásról szóló határozat végrehajtását kérheti adott esetben a szülőn kívül a nagyszülő, testvér, a volt mostohaszülő, nevelőszülő, gyám és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte.
- Az eljárás **járásbíróság hatáskörébe** tartozik.
- A kérelmet a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak megszegésétől vagy annak a kérelmező tudomására jutásától számított **30 napon belül** lehet előterjeszteni.
- A bíróság a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett **felróhatóságát** vizsgálja.
- Ha a bíróság megállapítja, hogy a kérelmezett megszegte a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, **elrendeli a határozat végrehajtását és egyben figyelmezteti a kérelmezettet a nemteljesítés jogkövetkezményeire.**
- A végrehajtás elrendelése esetén a kérelmezett **teljesíteni köteles a határozatban foglaltakat, melynek elmaradása megnyitja a nemperes eljárás második szakaszát**, amikor a végrehajtást elrendelő bíróságnak az elmaradt teljesítés jogkövetkezményeit kell levonnia. A bíróságnak a **fokozatosság**

elvénnek szem előtt tartásával a végrehajtásnak olyan módját kell alkalmaznia, ami a legalkalmasabb arra, hogy biztosítsa a gyermekkel történő kapcsolattartást:

- a) **megkeresi a gyámhatóságot**, hogy a család- és gyermekjóléti intézményrendszer bevonásával mozdítsa elő a kérelmezett teljesítését,
- b) a Vht. 174. § c) pontja szerinti **pénzbírságot** szabhat ki,
- c) a kapcsolattartás szabályainak rendszeres és visszatérő megszegése esetén a **gyermek rendőrség közreműködésével** történő, a Vht. 180/B. § szerinti **átadását** rendelheti el,
- d) **megkeresheti a gyámhatóságot** a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt **per megindítása érdekében**, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri vagy
- e) **feljelentést** tehet kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

Abban az esetben, ha a kapcsolattartás 14. életévét betöltött gyermek befolyásmentes, önálló akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a szabályozás az eljárás eredményessége érdekében lehetővé teszi, hogy a bíróság - a közvetítői eljárás igénybevétele érdekében vagy ha a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását kéri a gyámhatóságtól - **felfüggeszse az eljárást**.

A fenti rendelkezéseket **a 2020. március 1-jén vagy az azt követően indult eljárásokban kell alkalmazni**. A 2020. február 29. napján folyamatban lévő ügyeket a 2020. március 1-jét megelőzően hatályos szabályok alapján hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv (gyámhatóság) intézi el.

2. A bírósági végrehajtról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) módosítása [új alcím a Vht. 180/B §-ban: Gyermek átadása kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtás esetén]

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának bírósági polgári nemperes eljárásban történő elrendelése esetén szükségessé válhat a kapcsolattartás szabályait rendszeresen és visszatérően megszegő magatartás esetén **a végrehajtó bevonása a gyermek átadásának biztosítása érdekében**. Ennek speciális szabályait a Vht.180/B §-a tartalmazza:

- A végrehajtó a végrehajtási költségek előlegezésének bevétele nélkül haladéktalanul a helyszíni eljárásra időpontot tűz.
- A végrehajtó értesítési kötelezettsége: a kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó nemperes eljárás kérelmezője, kérelmezettje, gyámhatóság, rendőrség.
- A kérelmezőnek a gyermek átadásánál jelen kell lennie.
- A végrehajtó a kérelmezett tartózkodási helyén - ha a gyermek nem tartózkodik ott, a gyermek tartózkodási helyén - a gyámhatóság és a rendőrség közreműködésével fogantatosítja az átadást.
- A kérelmezett köteles:
 - a gyermek személyes iratait,

- a gyermek által a kapcsolattartás során használt tárgyakat,
- a szükséges ruházati cikkeket,
- a rendszeres tanulmányok folytatásához nélkülözhetetlen eszközöket,
- a gyermek betegsége vagy testi fogyatékosága miatt szükséges gyógyszereket, gyógyászati és technikai segédeszközöket a kérelmezőnek átadni.

3. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) módosítása [szövegpontosítás kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása kapcsán]

A Ptk. módosítás is átvezeti azt a hatáskörváltást, amely szerint a kapcsolattartás végrehajtását a jövőben nem a gyámhatóságnál, hanem a bíróságnál lehet kérelmezni. A bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának elrendeléséről polgári nemperes eljárásban dönt. (Ptk. 4:185 §)

II. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény, valamint az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény módosításáról szóló 2020. évi I. törvény

A jogszabály **2020. március 1-i hatályba lépéssel** módosítja a címben szereplő két törvényt; az Ejht.-t a Bpnt. és Kp. szövegét érintő rendelkezéseiben még azok hatályba lépését megelőzően módosítja.

1. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljáráshoz kapcsolódó módosítás:

- a felet tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg
- a bíróság illetékességét kizárólag a gyermek lakó- és tartózkodási helye határozza meg

2. A közigazgatási perrendtartásban a keresetlevél felterjesztésének és bírósághoz történő továbbításának szabályozása módosul, amely alapján a közigazgatási szervnek a keresetlevél bírósághoz történő továbbítására a **keresetlevél benyújtásától számított 30 nap** áll majd rendelkezésre. A járási (hivatal) a keresetlevelet a fővárosi és megyei kormányhivatal útján, többfokú közigazgatási eljárás esetében az elsőfokú szerv a másodfokú szerv útján terjeszti fel.

Ha a keresetlevél **azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmaz,** a keresetlevelet a benyújtástól számított **öt, többfokú közigazgatási eljárásban** hozott cselekmény, illetve a járási (fővárosi kerületi) hivatal eljárása esetén - a benyújtástól számított három napon belüli felterjesztést követően - **nyolc napon belül** kell az ügy irataival együtt a bírósághoz továbbítani.

III. A fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CX. törvény

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) módosítása [általános szabálysértési hatóság]

2020. március 1-jével a járási hivatalok helyett a rendőrség kerül kijelölésre általános szabálysértési hatóságként.